

1986

İHD
İNSAN HAKLARI DERNEĞİ

1986

DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ

2015 YILI İLK 9 AY
İNSAN HAKLARI İHLALLERİ
RAPORU

İHD DİYARBAKIR ŞUBESİ
2015

DEĞERLENDİRME

10 Ekim 2015 tarihinde Ankara Tren Gari'nda binlerce barışsevere yönelik alçakça ve insanlık dışı gerçekleştirilen bombalı saldırıyı binlerce kez lanetliyoruz. Bu saldırıyı gerçekleştirenler, hiç şüphesiz kandan beslenen, insan yaşamının kutsallığını hiçe sayan zalimler ve zorbalardır. Bu saldırının failleri ve organizatörleri bilmelidirler ki, barış davası uğruna bedel ödemeyi göze almış biz barışseverler, baskılar karşısında asla boyun eğmeyeceğiz! Barış iradesini her koşul altında ve kararlılıkla layığıyla taşıyacağımıza ve mücadelemizi her zamankinde daha fazla yükselteceğimize söz veriyoruz. Saldırıda katledilen yoldaşlarımızı saygı ve minnetle anıyor, yaralı yoldaşlarımıza da sağlıklarına kavuşmaları temennisinde bulunuyoruz.

İnsan Hakları Derneği Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi **2015 Yılı İlk 9 Ay İnsan Hakları İhlalleri Raporunu** açıklamak üzere bir aradayız.

2 buçuk yılı aşkın bir süre devam eden çatışmasızlık ve çözüm arayışları, 24 Temmuz'dan bu yana yerini yeniden çatışmalı bir ortama bıraktı. Türk Silahlı Kuvvetleri'nin (TSK) 24 Temmuz 2015 tarihinde Kandil bölgesine yönelik gerçekleştirdiği hava bombardımanı ardından, askeri operasyonlar, PKK eylemleri ve sivil yerleşim alanlarında gerçekleştirilen kapsamlı polis operasyonları ile dur durak bilmeyen çatışmalı bir süreci girildi. Ve sadece birkaç ay içerisinde sayıları yüzleri bulan masum siviller, örgüt militanları, askerler, polisler yaşamını yitirdi.

Bu yılın Şubat ayında hükümet yetkilileri ve İmralı heyeti tarafından ortak basın toplantısı ile açıklanan 10 maddelik ve çözüm sürecinin ilkesel çerçevesini belirleyen deklerasyon, istendiğinde toplumsal barışın nasıl tesis edilebileceğini ve bunun mümkünliğini bütün ülkenin şahitliğinde ortaya koymuştur. Ne var ki, bu süreci buzdolabına kaldırıp anahtarını da cebinde saklayan, tanınamazlık ve inkar tutumu ile pekiştirilen geleneksel ve tekçi devlet mantığı, çatışmalı ortama kapı aralamakla kalmamış, toplumsal barış ve huzuru yakalayabilme fırsatını da bu ülkede yaşayan halklardan adeta çalmıştır.

Çözüme dair sürecin işlevli ve sürdürülebilir olmasının yolu hiç şüphesiz ki, tutarlı, ilkeli ve samimi politikalarla mümkündür. Ancak altını çizmek gerekir ki, AKP hükümeti bu sınavı başarı ile verememiştir. PKK militanlarının geri çekilmesini izleyen günlerden bu güne, maalesef çözüm mantığını olgunlaştıracak somut bir adım atmamış ve çözüm sürecinin rotasını seçim süreçlerinden elde ettiği kazanım ve kayıplara göre belirlemiştir. Nitekim 07 Haziran seçimlerinde karşılaştığı güç kaybı ile dış politikada içine düştüğü belirsizliğin faturasını, çözüm sürecine çıkarmıştır.

Çözüm süreci ile halklarda oluşan pozitif enerji ve güçlü barış umudu, her ne kadar yerini karamsarlığa bıraksa da, çatışmalı sürecin yarattığı tüm acıların içinden hep bir barış çılgılığı olarak yükselmiş ve korunmuştur. Savaşa, kıyıma ve insanlık suçlarına karşı, halkların toplumsal barış arzusu ve iradesi net bir şekilde beyan edilmiştir.

Bölgemizde insan hakları ihlalleri, maalesef 2015 yılının ilk 9 ayında hızından hiçbir şey kaybetmeden devam etmiş, son iki ayda yaşanan çatışmalı ortam ile birlikte ihlaller adeta tavan yapmıştır. Sivil yargısız infazlar, işkence ve kötü muamele, toplanma ve gösteri hakkına yönelik müdahaleler, askeri operasyonlar nedeniyle meydana gelen ihlaller, düşünce ve ifade özgürlüğü, basın özgürlüğü, konut dokunulmazlığı, kadına ve çocuklara yönelik şiddet,

ekonomik ve sosyal haklardaki kayıplar gibi pek çok değişik ve kategorik konularda açığa çıkmıştır.

Çatışmasızlığın sona erdiği son 3 ay içerisinde yaygınlaşan şiddetli çatışmalarda, onlarca örgüt militanı, güvenlik güçleri mensubu ve siviller yaşamını yitirmiştir. 2015 yılının ilk 9 ayında bölgemizde 105 güvenlik görevlisi yaşamını yitirmiş, 254 güvenlik görevlisi yaralanmıştır. 104 örgüt militanı yaşamının yitirirken, 4 örgüt militanı ise yaralanmıştır. Operasyon sırasında yaşanan çatışmaların ortasında kalan 9 sivil yurttaş yaşamını yitirirken, 40 yurttaş da yaralanmıştır. 80 kişi ise PKK militanları tarafından alıkonulmuştur. 9 aylık olarak açıkladığımız bu verilerin neredeyse tamamının, son 3 ayda meydana gelen çatışmalı ortama ait olan veriler olduğuna da, ayrıca dikkat çekmek istiyoruz.

Askeri operasyonlar devam ederken, silahlı çatışma hukukunu uluslararası şekilde düzenleyen tüm insancıl hukuk kaideleri sistematik biçimde ihlal edilirken, ciddi insanlık suçlarının işlendiğine tanıklık ettik. Muş'un Varto ilçesi kırsalında çıkan çatışmada yaşamını yitiren Ekin Wan kod isimli HPG militanı Kevsel Altürk'ün cansız ve çıplak bedeninin teşhir edilmesi, Şırnak kent merkezinde güvenlik güçlerinin açtığı ateş sonucu infaz edilen Hacı Lokman Birlik isimli yurttaşın zırhlı polis aracının arkasına iple bağlanıp yerlerde sürüklenmesi, sokağa çıkma yasağının konulduğu yerlerde başta çocuklar olmak üzere yaşamı yitiren sivillerin yaşam hakkının ihlal edilmesi, annelerin evlatlarının cansız bedenlerini günlerce derin dondurucularda saklamak zorunda bırakılması gibi korkunç insanlık suçları işlendi. Bu yöntemler 1990'lı yıllarda da denenmiş ve Türkiye'nin AİHM'de ve insanlık vicdanında mahkum edilmesi ile sonuçlanmış yöntemlerdir. Öte yandan askeri operasyonlarda kullanılan savaş jetlerinin yine örgüt militanlara ait mezarlıkları bombardımanına tabi tutması, dünyada neredeyse hiçbir çatışmalı ortam ve savaş deneyiminde karşılaşılmış bir durum olmadığını ifade etmek isteriz. Yine operasyonlar sırasında ormanlık yakıldı, doğa tahrip edildi.

Son üç ay içerisinde meydana gelen ihlallerin başında ifade etmemiz gereken bir diğer önemli konu ise, sivil yerleşim alanlarında güvenlik güçleri tarafından gerçekleştirilen operasyonel faaliyetlerde sırasında, sivil yurttaşların yaşam haklarının ihlal edilmesidir. İlan edilen sokağa çıkma yasaklarını takiben gerçekleşen operasyonlarda, çok sayıda sivil yurttaş, güvenlik güçleri tarafından kasti, keyfi ve hedef gözeticek şekilde ateşli silah kullanımı sonucunda yaşamını yitirmiştir. Öyle ki, bu operasyonlar sırasında mahallelere tanklarla top atışları yapabilecek kadar pervasızlaşan inanılması güç bir uygulamaya şahit olduk. 'Kamu Düzeni' ve 'Güvenlik' gerekçesinin ardına sığınılan bu hukuk dışı ve keyfi uygulamaların sürdürüldüğü 9 ayda bölgemizde, 63 sivil yurttaş yaşamını yitirmiş, 93 sivil yurttaş ise yaralanmıştır. Yüzlerce konut ve işyeri tahrip edilmiş, tedaviye erişim, enerji ve iletişim hakları ihlal edilmiştir.

2015 yılının ilk 9 ayında bölgemizde, 74 toplumsal gösteriye müdahale edilmiştir. Güvenlik güçleri tarafından gerçekleşen orantısız müdahalelerde, 88 yurttaş çeşitli şekillerde yaralanmıştır. Sabahın köründe çoğunluğu kapıları kırılmak suretiyle bölgemizde 9 ayda, 1975 ev baskını gerçekleştirilmiştir. Baskına maruz kalan evlerde yaşayan yurttaşların kafalarına silah dayatılmış, darp edilmiş, işkence ve kötü muamelede bulunulmuştur. Çoğunluğu bu ev baskınlarında ve toplumsal gösterilerde olmak üzere 293'ü çocuk 3 bin 564 kişi gözaltına alınmıştır. 41'i çocuk 788 kişi ise tutuklanmıştır. Gözaltında ve gözaltı yerleri dışında cinsel saldırıya varan insanlık dışı muameleler gerçekleştirilmiş, bırakın yurttaşlık haklarını insanlık onuru hiçe sayılmıştır. Gözaltında 86 yurttaş işkenceye maruz kalırken, 87

yurttaş da ev baskınları ve sokak ortasında güvenlik güçlerinin şiddeti ile karşı karşıya kalmıştır.

Hiçbir demokratik hukuk devletinde, denetlenemeyen ve kontrol altında tutulamayan, keyfi ve hukuk dışı davranmayı kendinde yasal ve meşru bir hak gibi gören ‘güvenlik birimleri’ yoktur. Demokratik hukuk devletinde, hiç bir güvenlik görevlisini görevini ifa ettiği sırada tekbir getirirken, küfrederken, şiddet uygularken, etrafa rast gele gerçek mermilerle ateş açarken, mahalle duvarlarına ırkçı sloganlar yazarken göremezsiniz! O halde tüm bunların yaşandığı bir ülkede, polis yasalarının devletleştğini iddia etmek abartılı olmayacaktır. Bu nedenle biz insan hakları savunucuları, dün olduğu gibi bu günde, gerek güvenlik görevlilerine ve gerekse de yerel mülki yetkililere geniş yetkiler tanınmasına olanak veren ve yürürlüğe giren güvenlik paketi yasalarının derhal geri çekilmesini talep ediyoruz.

Raporda, hapishanelerde ihlallerin belirgin olarak yaşandığı görülecektir. Özellikle sağlık hakkı ihlallerinin hala devam ettiğini, 282’si ağır 721 hasta mahpusun cezaevlerinde adeta kaderine terk edilmiş durumda olduğunu ifade etmek istiyoruz. Cezaevlerindeki doluluk oranı nedeniyle gerçekleşen sürgünler, tecrit-izolasyon, haberleşme-iletişim hakları, işkence ve kötü muamele yine hızından hiçbir şey kaybetmeden devam eden ihlaller arasındadır. PKK Lideri Sayın Abdullah Öcalan’a 16 yıldır uygulanan tecridin ise, hukukla bağdaşır hiçbir yanı yoktur. Toplumsal barışın önemli bir aktörü olması bakımından, Sayın Öcalan’ın hala tecrit koşullarında tutulması hem bireysel ve insani haklarının ihlali, hem de olası toplumsal bir barışın sağlanmasında sunabileceği barışçıl katkıları göz ardı eden siyasi bir tutum olarak görülmesi gerektiğini belirtmek istiyoruz.

Kadına ve çocuklara yönelik şiddet artış göstererek, 2015 yılının ilk 9 ayında bölgemizde yine korkunç verilerle devam ediyor. Aile içi ve toplumsal alanda gerçekleşen erkek şiddeti sonucu kadınlar yine katledildi. 45 kadın yaşamını yitirirken, 15’i yaralandı ve 13’ü cinsel istismara maruz kaldı. 23 çocuğun yaşamını yitirdiği 2015 yılının ilk 9 ayında bölgemizde, 7 çocuk şiddet sonucu yaralandı, 8 çocuk ise cinsel istismara maruz kaldı. Kadın ve çocuklara yönelik katliamlarını münferit olaylar olarak değil, yapıcı sosyal politikaların yoksunluğunun bir sonucu olarak değerlendirdiğimizi belirtmek isteriz.

Basın özgürlüğünün, ‘12 Eylül Askeri Darbesi’ uygulamalarını aratmayan ve hatta kimi zaman aşan baskılarla karşı karşıya bulunduğunu söylemek isteriz. Özellikle de siyasi iktidarın düşünce dünyası ile uyuşmayan muhalif basına yönelik gözaltı ve tutuklama, soruşturma ve dava açma, işten çıkarma, haber sitelerine erişimi engelleme, işkence ve kötü muamele, haber takibini zorlaştırma gibi uygulamalarıyla basın özgürlüğü üzerinde korkunç bir sansürün ve baskının oluştuğunu ifade etmek istiyoruz. Basına yönelik sansürün, yurttaşların haber alma hakkının da ihlali niteliğinde olduğunu da hesaba katarsak, basın ve toplumsal kesimlerin adeta sesinin kısılmaya çalışıldığını anlamak güç olmayacaktır.

Aynı şekilde düşünce, ifade ve örgütlenme özgürlüğüne yönelik ihlallerde hızından hiçbir şey kaybetmedi. 2015 yılının ilk 9 ayında bölgemizde, aralarında üniversite öğrencileri ve politikacılarından bulunduğu 766 kişiye politik nedenlerle soruşturmalar açılmış, yine açılan soruşturma ve davalarda 357 kişiye çeşitli ve haksız cezalar verilmiştir. Ekonomik ve sosyal haklara yönelik ihlallerde ise, 534 kişi işten çıkarılmış, 15 kişiye ise idari soruşturmalar açılmış, 26 kişi sürgün edilmiş ve 13 kişi görevinden uzaklaştırılmıştır.

Son olarak, 2 ayda DBP'li 17 Belediye EşBaşkanı ile onlarca Belediye Meclis Üyesinin tutuklanması ve atanmış bir İçişleri Bakanı tarafından görevden alınması, hukuk ve demokrasi ayıbıdır. Bir ülkede atanmışlar, halkın seçmişlerini görevden alabiliyorsa, demokratik siyasetin ve özgürlüklerin kırıntısından dahi söz edilemez. “Canlı bombaların tutuklanma gerekçesinin oluşmadığı” ama “Canlı Kalkan eylemlerine katılan belediye başkanlarının anayasal suç işlediği” ileri sürülen ülkeler, hukukun işletilmediği otokratik rejimlerdir. Bu yanıştan derhal geri dönülerek, halk tarafından seçilmiş insanların derhal serbest bırakılmasını talep ediyoruz.

Ülkemizde yaşam hakkı ihlalleri ile dolu bu tablonun artık değişmesi gerektiğine inanıyoruz. Çünkü raporumuzda yer alan ihlaller, önlenebilir ihlallerdir. Toplumsal barış sağlandığında, bu ihlallerin hiç biri yaşanmayacak. Yeter ki biz, barışı daha güçlü bir duygu, yürek ve sesle haykırmaktan vazgeçmeyelim. Çünkü zalimlerin ve zorbaların zulmüne karşı durabilecek tek güç, barış iradesidir.

Bu temelde, KCK tarafından ilan edilen geçici eylemsizlik kararına karşılık devletin de askeri operasyonları derhal durdurması çağrısında bulunuyor, kalıcı bir çatışmasızlık halinin ve çözüm sürecinin yeniden taraflarca müzakere edilmesi umuyoruz. İnsan hakları ihlallerinin son bulduğu, toplumsal barış, adalet ve özgürlüklerle dolu onurlu bir yaşam temenni ediyoruz.

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ
DIYARBAKIR ŞUBESİ

1986

2015 Yılı İlk 9 Ay İNSAN HAKLARI İHLALLERİ BİLANÇOSU

YAŞAM HAKKI İHLALLERİ		
	ÖLÜ	YARALI
YARGISIZ İNFAZ (Keyfi Öldürme, Silah Kullanma Yetkisinin İhlali ve Dur İhtarına Uymadığı Gerekeşiyle Öldürülen ve Yaralananlar)		
Polis ve Jandarma Tarafından Öldürülen ve Yaralananlar	63	93
Köy Korucuları Tarafından Öldürülen ve Yaralananlar		2
CEZAEVLERİNDE ÖLEN ve YARALANANLAR	3	
FAİLİ MEÇHUL SALDIRI SONUCU ÖLEN VE YARALANANLAR	43	522
RESMİ HATA VE İHMAL SONUCU ÖLEN ve YARALANANLAR	10	1
POLİS ASKER İNTİHARLARI / ŞÜPHELİ ÖLÜMLERİ		
Polis ve Asker İntiharları / İntihar Teşebbüsleri	7	1
Şüpheli Polis ve Asker Ölümleri	12	2
SALDIRIYA UĞRAYANLAR		
Siyasi Parti, Sendika ve Dernek Yöneticisi / Üyesi	1	9
Gazeteci		8
Öğretmen / Öğretim Üyesi		1
Öğrenci		13
Yerel Yönetici	2	4
İşçi		3
Din Görevlisi		1
Avukat		1
Doktor		9
Sağlık Çalışanı		5
Özel Güvenlik Görevlisi		1
SİLAHLI ÇATIŞMALAR		
Güvenlik Görevlisi	105	254
Silahlı Militan	104	4
Siviller	9	40
<i>Not: Patlayıcılar sonucu ölen ve yaralanan güvenlik güçleri de bu rakama dâhildir.</i>		
YASADIŞI ÖRGÜT EYLEMLERİ SONUCU ÖLEN – YARALANAN SİVİLLER	1	4

SINIR HATLARINDA YAŞANAN ÖLÜM VE YARALANMALAR	24	38
MAYIN VE SAHİPSİZ BOMBA PATLAMASI SONUCU ÖLÜM ve YARALANMALAR		
Erkek	1	3
Çocuk	3	18
KUŞKULU ÖLÜMLER		
Erkek	15	
Kadın	16	
Çocuk	8	
İNTİHAR (Erkek)	12	1
ÇATIŞMALI ORTAM NEDENİYLE YAŞANAN İHLALLER		
Orman ve Arazi Yakma		9
Arazi, Yayla, Mera ve Otlak Yasağı		17
Askeri Operasyonlar Sonucu Yaşanan İhlaller		1
Sokağa Çıkma Yasağı		14
Verilmeyen Militan Cenazeleri		21
Militanların Cenazelerine Yönelik Uygulamalar		5
Ölünün Hatıratına Saygısızlık		4
Militanların Ailelerinden Tazminat Talebi		8
Toplu Mezar İddiaları		
Mezar Sayısı		6
Kişi Sayısı		67
Ortaya Çıkan Toplu Mezarlar		
Mezar Sayısı		1
Kişi Sayısı		13
KADINLARIN YAŞAM HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER		
Kadın İntiharları		
İntihar		20
Teşebbüs		5
Aile İçi Şiddete Uğrayan Kadınlar		
Ölü		16
Yaralı/Şiddet		9

Toplumsal Alanda Şiddete Uğrayan Kadınlar

Ölü	9
Yaralı/Şiddet	1
Tecavuz	1
Taciz	12

ÇOCUKLARIN YAŞAM HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER

Çocuk İntiharları

İntihar	16
Teşebbüs	2

Aile İçi Şiddete Uğrayan Çocuklar

Ölü	5
-----	---

Toplumsal Alanda Şiddete Uğrayan Çocuklar

Ölü	2
Yaralı/Şiddet	5
Tecavuz	4
Taciz	4

İŞKENCE YASAĞI

İŞKENCE, KÖTÜ MUAMELE, ONUR KIRICI ve KÜÇÜK DÜŞÜRÜCÜ DAVRANIŞ ve CEZALANDIRMA

Gözetiminde İşkence ve Kötü Muamele	86
Köy korucuları tarafından yapılan işkence ve kötü muamele	4
Gözetim Yerleri Dışında İşkence ve Kötü Muamele	87
Cezaevlerinde İşkence	10
Kaçırma ve Ajanlık Tehdidi	4
Tehdit Edilenler	32
Gösterilerde G. Güçlerinin Müdahalesi Sonucu Dövülen ve Yaralananlar	88
Özel Güvenlik Görevlilerinin Uyguladığı İşkence ve Kötü Muamele	1
Okulda Şiddet	2

KİŞİ ÖZGÜRLÜĞÜ VE GÜVENLİĞİNE YÖNELİK İHLALLER

Gözetim Alınanlar

Yetişkin	3271
----------	------

	Çocuk	293
	TOPLAM	3564
Tutuklananlar		
	Yetişkin	747
	Çocuk	41
	TOPLAM	788
Ev Baskınları		
		1975
Örgüt Militanları Tarafından Alıkonulanlar		
		80
DÜŞÜNCE ve İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER		
Toplatılan ve Yasaklanan Yayınlar		25
Baskına Uğrayan Gazete ve Yayın Organları		3
Engellenen İnternet Siteleri		100
Anadili Kullanma Özgürlüğüne Yönelik İhlaller		6
DÜŞÜNCELERİNİ İFADE EDENLERE KARŞI AÇILAN SORUŞTIRMALAR		
	Soruşturma Sayısı	25
	Kişi Sayısı	216
DÜŞÜNCELERİNİ İFADE EDENLERE KARŞI AÇILAN DAVALAR		
	Dava Sayısı	5
	Kişi Sayısı	10
DÜŞÜNCELERİNİ İFADE EDENLERE VERİLEN CEZALAR		
	Dosya Sayısı	24
	Kişi Sayısı	212
ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER		
Baskına veya Saldırıya Uğrayan Siyasi Parti, Sendika, Dernek, Kültür Kurumu		
	Siyasi Parti	20
	Dernek	17
	Eğitim ve Kültür Kurumu	1
	Diğer	6
Kapatılan / Kapatılmak İstenen Siyasi Parti, Sendika, Dernek, Kültür Kurumu		
	Dernek	3
TOPLANTI ve GÖSTERİ ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER		

Güvenlik Güçleri Tarafından Müdahale Edilen Toplantı ve Gösteriler	74
Ertelenen, Yasaklanan Toplantı ve Gösteriler	2
Açılan Soruşturmalar	2
CEZAEVLERİNDE YAŞANAN İHLALLER	
Sevk Uygulamaları	112
Sağlık Hakkı İhlali	80
Aile Görüşü Engellenenler	1
Tecrit ve İzolasyon	69
Disiplin Cezası Verilenler	3
Haberleşme v.b Hakları Engellenenler	21
Cezaevlerinde Diğer İhaller	10
EKONOMİK ve SOSYAL HAKLARA YÖNELİK İHLALLER	
İş Kazaları	
İş Kazalarında Ölenler	10
İş Kazalarında Yaralananlar	46
İşten Çıkarılanlar	534
İdari Soruşturmalar	15
Verilen Cezalar	13
Sürgün Edilenler	26
Ücreti Verilmeyenler	201
EĞİTİM HAKKINA YÖNELİK İHLALLER	
Üniversitelerin Disiplin Kurulları Tarafından Soruşturma Açılanlar	450
Üniversitelerin Disiplin Kurulları Tarafından Ceza Alanlar	113
Hakkında Soruşturma Açılan Öğrenciler (Yüksek Öğrenim Öncesi)	16
Uzaklaştırma Cezası Alan Öğrenciler (Yüksek Öğrenim Öncesi)	6
Okuldan Atılan Öğrenciler	10
1986 DİĞER HAK İHLALLERİ	

Sağlık Hakkı İhlali	67
Fişlenme İddiaları	873
Konut Hakkı İhlali	4
Seyahat Hakkı İhlali	1
2015 Milletvekili Genel Seçim İhlalleri	700
DİĞER BAŞVURULAR	118
TOPLAM İHLAL SAYISI	12725

NOT: 2015 Yılı İlk 3 Ay içerisinde insan hakları ihlalleri konularında Diyarbakır Şubemize 219 başvuru, Van Şubemize 15 başvuru, Batman Şubemize 10 başvuru, Muş Şubemize 5 başvuru, Urfa Şubemize 5 başvuru, Antep şubemize 5 başvuru ve Elazığ şubemize 1 başvuru da bulunulmuştur.

İHD DİYARBAKIR ŞUBESİ
DOKÜMANTASYON BİRİMİ

1986